

DE LA: Natalia GÎRLEANU

administrator autorizat

E-mail: natalia.girleanu@yahoo.com

Adresa pentru corespondență: *mun. Chișinău, str. Bănulescu Bodoni 45, of.304*

nr de contact 069224903

CERERE

privind examinarea respectării normelor deontologice în materialele publicate pe site-ul

www.crimemoldova.md

A. PREAMBUL:

1. Subsemnata, Natalia Gîrleanu, în calitate de administrator autorizat și persoană vizată direct de articolul publicat pe site-ul **www.crimemoldova.com**, formulez prezenta plângere în temeiul art. 8 din Codul Deontologic al Jurnalistului din Republica Moldova, solicitând examinarea conținutului acestui material din perspectiva respectării normelor etice și profesionale de către autor.
2. Platforma „Crime Moldova cu Julieta Savițchi”, accesibilă la adresa menționată, este prezentată publicului ca un proiect editorial condus de Julieta Savițchi în calitate de redactor-șef și autor de investigații, alături de Anatol Mătășaru, operator video. Autorii descriu conținutul publicat ca rezultat al unei activități de investigație jurnalistică

B. CIRCUMSTANȚE DE FAPT ȘI DREPT:

3. Stimați membri ai Consiliului de Presă, solicit examinarea conformității cu normele Codului Deontologic al Jurnalistului din Republica Moldova a articolului publicat la data de **29 mai 2025**, de către **www.crimemoldova.md** intitulat: **„VIDEO // Gruparea Bălți-Chișinău, în fața căruia autoritățile lasă mâinile în jos”**.

Link. <https://crime-moldova.com/2025/05/29/video-gruparea-balti-chisinau-in-fata-caruia-autoritatile-lasa-mainile-in-jos/>

4. Examinarea acestui articol este necesară în contextul în care, în conținutul acestuia se fac referiri directe la numele subsemnatei și la fapte cu caracter penal, fiind necesar a verifica dacă în redactarea și difuzarea acestuia au fost respectate normele privind echilibrul jurnalistic, verificarea informațiilor, separarea faptelor de opinii, astfel cum sunt prevăzute expres în Codul Deontologic al Jurnalistului.
5. Consider că se impune o analiză distinctă a paragrafului următor, care prezintă abateri de la normele etice privind verificarea faptelor, în special de la articolele 2.15–2.17 din Codul Deontologic al Jurnalistului din Republica Moldova:

*„Un grup din câțiva administratori de insolvență din Chișinău, ajutați de un magistrat, continuă să-și facă mendrele Bălți. ... Chiar dacă Selevestru și complicele ei, **Natalia Gîrleanu** și Natalia Onichevici, sunt învinuite penal și chiar au stat în Penitenciarul nr. 11 pentru începerea nejustificată a procedurii de insolvență, gruparea nu se lasă intimidată și continuă să-și facă mendrele „conform legii”. Terorizând agenții economici.”*

|Extras din articolul: „VIDEO // Gruparea Bălți-Chișinău, în fața căruia autoritățile lasă mâinile în jos.”|

6. Utilizarea unor termeni precum: „**mendre**”, „**grupare**”, „**complice**”, „**terorizează agenții economici**” sunt sugerează vinovăția persoanelor vizate, nemijlocit a subsemnatei, creând o imagine criminalizantă, deși nu există o condamnare printr-o hotărâre judecătorească a persoanelor în cauză.
7. Redacția www.crimemoldova.com a utilizat în articol termeni cu evident caracter emoțional, denigrator și manipulativ, precum: „mendre”, „grupare”, „complice”, „terorizează agenții economici”. Acești termeni nu sunt termeni jurnalistici neutri sau juridici; sunt profund subiectivi și evaluativi, inducând publicului ideea că persoana vizată este implicată într-o activitate ilicită, concertată și violentă, sugerează vinovăția și creează o percepție criminalizantă, în absența unei condamnări definitive sau a unei sentințe judecătorești care să o confirme, încalcă prezumția de nevinovăție, care este un principiu fundamental atât în drept, cât și în etica jurnalismului.
8. Conform art. 2.17 din Codul Deontologic al Jurnalistului: „*Jurnalistul ignoră informația dacă, în urma verificării faptelor, aceasta se dovedește a fi falsă, manipulare sau irelevantă pentru tema abordată.*” Utilizarea acestor expresii este manipulatorie și contribuie activ la discreditarea publică nejustificată a subsemnatei inclusiv, fără o bază factuală și fără respectarea principiilor de obiectivitate, echilibru și echitate.
9. Prin asocierea cu noțiunea de „grup” și cu alte afirmații din articol (ex: „complice”, „grupare”, „terorizează”), fraza induce în mod manipulator ideea existenței unei structuri organizate cu caracter infracțional. Această abordare contravine art. 2.17, care cere ca jurnalistul să ignore informațiile manipulatorii sau false. Fără dovezi, prezentarea unei persoane drept „complice” implică o gravă atingere la imagine, mai ales în context penal.
10. Mai mult ca atât, este important de remarcat că, potrivit prevederilor art.2.7 al Codului Deontologic al Jurnalistului din Republica Moldova ”*Jurnalistul pune la îndoială orice informație colectată. Jurnalistul trebuie să obțină și să prezinte opinia tuturor părților relevante pentru subiect. Jurnalistul trebuie să demonstreze pluralitatea de opinii, chiar dacă nu este de acord cu acestea. Art. 2.15 din Cod ”Jurnalistul verifică, de regulă, informațiile din cel puțin două surse independente una de alta”, la caz în articolul publicat informația nu a fost verificată și din alte surse, inclusiv nu a fost solicitată opinia/ poziția lui Gîrleanu Natalia care este vizată direct, ceea ce este o încălcare serioasă a prevederilor Codului Deontologic al Jurnalistului din Republica Moldova.*

|Extras din articolul: „VIDEO // Gruparea Bălți-Chișinău, în fața căruia autoritățile lasă mâinile în jos.”|

11. Astfel, jurnalistul transmite cititorului o informație neverificată, formulată într-un mod care induce ideea de realitate certă, fără nicio dovadă.
12. Totodată, formularea „despre care se spune că...” contravine în mod direct articolului 2.16, care interzice jurnalistului să difuzeze informații bazate pe zvonuri sau presupuneri. Expresia utilizată servește la introducerea unui zvon în spațiul public, ceea ce încalcă principiile esențiale ale

- jurnalismului responsabil și obiectiv. Prin astfel de formulări, jurnalistul ocolește obligația de a asuma răspunderea pentru afirmațiile sale, inducând indirect ideea existenței unor conexiuni netransparente și neetice între persoanele menționate.
13. Acest paragraf încalcă grav articolele 2.15, 2.16 și 2.17 din Codul Deontologic al Jurnalistului, precum și principiile generale de responsabilitate, echilibru și acuratețe jurnalistică. Informațiile neverificate, expresiile denigratoare și tehnicile de asociere tendențioasă utilizate în acest fragment compromit atât obiectivitatea materialului, cât și dreptul persoanei vizate la o imagine corectă în spațiul public.
 14. Mai mult, utilizarea unui ton ironic și depreciativ („avocatul „surpriză””) în lipsa oricărui element obiectiv care să justifice caracterul „surpriză” al avocatului, expresia este pur insinuate, fără valoare informativă. Scopul ei este de a sugera existența unei strategii ascunse, manipulative sau suspecte, fără a furniza însă probe sau explicații jurnalistice. Aceasta este o formă clară de manipulare prin conotație, contrară exigențelor deontologice privind informarea echidistantă.
 15. În primul rând, potrivit articolului 2.18, jurnalistul trebuie să se abțină de la prezentarea opiniilor proprii ca fapte. În cazul de față, expresia „Tupeul lui Cucu” este o judecată de valoare subiectivă și depreciativă, care nu corespunde unei informații verificabile, ci reflectă opinia negativă a autorului față de persoana menționată.
 16. În al doilea rând, articolul 2.19 prevede că jurnalistul își poate exprima opinia doar în baza unor informații verificate, pe care, cu bună credință, le consideră adevărate și care pot fi verificate la necesitate.
 17. În al treilea rând, articolul 2.20 prevede că materialele de opinie trebuie să fie delimitate astfel încât cititorul să poată distinge clar între conținutul factual și cel opinativ. În cazul analizat, articolul este prezentat ca material informativ, dar amestecă elemente de opinie părtinitoare și limbaj emoțional în structura unei presupuse relatări obiective. Termeni precum „tupeu”, „abuzuri”, „se menține forțat” reflectă un stil publicistic partizan, care nu este delimitat prin marcaje editoriale specifice (cum ar fi rubrica editorial, comentariu, opinie), inducând astfel în eroare cititorul.
 18. În concluzie, acest fragment încalcă în mod direct articolele 2.18, 2.19, 2.20 și art. 4.12 – 4.13 din Codul Deontologic al Jurnalistului, deoarece prezintă opinii părtinitoare ca fapte, nu se bazează pe dovezi verificabile, nu este redactat într-un mod care să permită separarea clară între informațiile factuale și cele subiective și încalcă prezumția de nevinovăție a persoanei vizate – Gîrleanu Natalia. În ansamblu, formularea contribuie la dezinformarea publicului și denaturarea realității, afectând atât obiectivitatea jurnalistică, cât și reputația persoanei vizate.
 19. Prin urmare, autoarea articolului dezinformează publicul, afirmând existența unei limite legale care nu este prevăzută de legislație. Aceasta constituie o încălcare directă a art. 2.15 - 2.17 din Codul Deontologic, conform cărora informațiile trebuie verificate din cel puțin două surse independente și jurnalistul trebuie să ignore informațiile false sau manipulative, odată ce le-a verificat, dar și a prevederilor din Preambulul Codului – „*Considerând dezinformarea, știrile false și mesajele manipulatorii diseminate prin intermediul mass-media drept fenomene nocive și periculoase pentru informarea publicului și pentru democrație.*”
 20. Pe lângă aceasta, formularea că „*acest lucru se întâmplă în condițiile când alți administratori stau fără lucru*” insinuează existența unei rețele de influență sau monopol, fără nicio dovadă. Această expresie nu este susținută de nicio sursă, statistică sau dovadă, fiind o afirmație generalizatoare și nedemonstrată, ceea ce o face contrară obligației de a prezenta informația după verificare, dar și obligației de a nu contribui la dezinformarea publicului.
 21. Mai mult, expresia „*grupul respectiv*”, utilizată în formularea: „*Aceste date arată cât de larg și-a extins activitatea grupul respectiv.*”, reprezintă o formulare ambiguă și insinuantă, care, în contextul general al articolului analizat, încalcă normele deontologice privind informarea corectă și echilibrată a publicului.

22. Folosirea termenului „grupul” fără o definiție clară a componenței, a naturii legăturilor dintre persoanele vizate și fără indicarea vreunei surse obiective care să probeze existența unei astfel de structuri, creează în mod deliberat o percepție negativă, sugerând existența unei grupări organizate cu scopuri oculte sau nelegitime. Această tehnică insidioasă de asociere tendențioasă între persoane – în lipsa unui cadru factual și probatoriu – determină cititorul să tragă concluzii nefondate și părtinitoare, ceea ce contravine obligației jurnalistului de a utiliza un limbaj exact, clar și verificabil, prevăzut de art. 4.13 din Codul Deontologic.
23. Astfel, exprimarea în cauză contribuie la dezinformarea subtilă a publicului, constituind o practică de manipulare prin insinuare, în contradicție directă cu Preambulul Codului Deontologic, care statuează: „Considerând dezinformarea, știrile false și mesajele manipulatorii diseminate prin intermediul mass-media drept fenomene nocive și periculoase pentru informarea publicului și pentru democrație...”

C. CONCLUZII:

24. Considerăm că articolul contravine prevederilor Codului Deontologic al Jurnalistului din Republica Moldova și standardelor internaționale de etică jurnalistică, www.crimemoldova.md în cadrul articolului a difuzat informații:
- *Nu a fost solicitată poziția părții vizate , contrar art.2.7.*
 - *Fără verificarea prealabilă a faptelor, contrar art. 2.15;*
 - *Fără marcarea faptului că unele informații nu au fost verificate, în ciuda gravității acestora – încălcând art. 2.16;*
 - *Fără eliminarea afirmațiilor manipulatorii, bazate pe speculații, limbaj peiorativ și judecăți de valoare neprobate – contrar art. 2.17;*
 - *Folosind un limbaj denigrator și dezechilibrat, care induce o percepție negativă și nu reflectă un discurs jurnalistic obiectiv;*
 - *Confundând opinia cu faptele, încălcând art. 2.18, -*
25. Având în vedere impactul potențial major al acestui articol în raport cu reputația mea profesională, consider că necesar ca aceste aspecte să fie analizate în detaliu de către Consiliul de Presă.
26. Având în vedere cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 8 al Codului Deontologic

SOLICIT RESPECTUOS:

1. Examinarea articolului sus-menționat prin prisma Codului Deontologic al Jurnalistului;
2. Constatarea încălcării prevederilor Codului Deontologic al Jurnalistului de către www.crimemoldova.md.

Cu respect,

Natalia Gîrleanu

27.08.2025